

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre:	16 kor. — fill.
Egy évre:	5	Fel évre:	8
Fel évre:	2	Negyed évre:	4
Negyed évre:	1	Egy órára:	1
Egy órára:	1	Egy órára:	1
Egyes száma ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Uj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

4 fut hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Bucsu a színészekről.

Debreczen, május 4.

(M. P.) Még néhány hüvös színházi este, befejezték a színházi szezon. Bucsukják a színház kapuit. Tehát bucsuzunk. Könnyen, de nagyon könnyen esik a bucsuzás. Hisz, mint a többi magyar színpadról, úgy a régi becsületes debreczeni színpadról is — az általános mérleget tekintve — száműzve voltak az eszmények, különösképpen pedig a nemzeti eszmények.

Ez a nagy magyar művészek és nagy magyar művésznők emléke által szentelt csarnok közönséges mulatóhelylyé süllyedt alá. Nem egyedül Komjáthy igazgatót vádoljuk e miatt, bünrészes a közönség is, mely megtapsolta a minden szemérmel nélküli kerítő darabokat, mint a Coralie és társait, mely ujongva fogadta a Herczeg Ferencz nyomorult Ocskay brigadérosát, melyben az elvetemedettség vakmerően nagy Rákóczink sírját is hiéna módon megbolygatja.

Elszomorító, hogy Coralie és társai, a lator Ocskay brigadéros hű szövetségesei, Debreczenben, éppen Debreczenben is diadalmaskodhattak, hát

kiveszett már itt is a régi magyar nemzeti szellem, a sziklaszilárd kalvinista egyenesség? Hát az ifjuság, mely a Fedak Sarika kisasszony kocsijából tombolva fogta ki a lovakat, hamba állván a nemes fiatalság, hol rejtőzött, midőn a Rákóczy emléket gyalázó Ocskay brigadéros kellett volna a becsületes színpadról a súlyesztöbe lekergetni? . . . Hallgatott, sőt mi még rosszabb, tapsolt. Elbódult a Herczeg által nyújtott mérges italtól — megvesztegette a tárogató bűgös, trombitász, harang kongás, puska pufogás, néhány kurucz nóta, szép csoportok, számos frázis, — annak idején nem hiába hasonlítottam én ezt a darabot a kuruczi asszubborttal elegyített asszubbortban nyújtott mérleghez . . .

Fájdalom, hogy a magyar színművészetnek, a debreczeni becsületes emlékü, nagy hivatásu színpadnak ezen süllyedését meg kellett érünk. Az óriások bevehettek hitt bástyavárát ma törpék bitorolják. A napokban mondta nekem a szintársulatnak még a régi gárdához tartozó érdemes tagja.

— Ma barátom ugráló darabokat adunk. A ki nagyobbakat tud ugrani, az a nagyobb, sikerültebb művész.

Hát ez igaz is. És ha már az érdemes közönség izlésének megfelelő ez a művészet is, bele nyugodnánk, azonban más irányban emeljük kifogásunkat. Tekintettel arra, hogy a debreczeni színpad ma már egyszerű, egész közönséges mulató hely, nemzeti hivatást legkevésbé teljesít, teljesen haszonhajhászásra van alapítva, szóval egész közönséges üzlet, ideje, hogy az illetékes körök gondolkozzanak a szubvenczió bevonása felől s hogy továbbá a színházat illő bér fejében értékesítse ez az — elpótadósodott város. Nem kell félni, hogy árendás ne akadna rá, az ellenőrzés kikötése mellett, fen lehet tartani azt a nivót, melyen színpadunk jelenleg van. Az így nyert jövedelmet pedig a népiskolák gyarapítására fordíthatná a város, e tekintetben még úgy is sok pótlásra szorul Debreczen város közoktatása.

A debreczeni szintársulattól, Coralie és társainak lelkes papjaitól és papnőitől ez a mi bucsuszavunk. Kiérdemelték.

Soma koma.)*

A „Debreczen” eredeti tárczája.

A király házában
Muzsika, cziczoma,
Odamegy lakziba
Visontai Soma.

Ki ezer zsidónál
Többre néz egy pápát,
Trónörökös herczeg
Teszti most be lábát.

Trónörökös herczeg
Lépked nagykevélyen.
Visontai Soma
Kiált egyet: „éljen!”

Trónörökös ránéz:
Mit üvöltesz koma?
Csak meglátszik rajtad
Származásod nyoma.

A király házában
Muzsika, cziczoma . . .
Minek is szegyenled,
Hogy héber vagy, Soma?

Sebestyén diák.

*) Visontai Soma a legutóbbi udvari bál alkalmával, minden spanyol „ildomossággal” ellentétbe helyezkedve, bika mély bariton hangján kiáltotta:
— Éljen a mi trónörökösünk! . . .
(A szerkesztő megjegyzése.)

A boldogságról.)*

A „Debreczen” eredeti tárczája.

Irta: **Dr. Szüts Miklós** törvényszéki elnök.

A boldogsághoz mindenki ért: ezért beszélnek róla én is. Fejtegetéseim tudományos tekintélyre igényt nem tarthatnak, ezek csak gondolatok, melyek eszembe jutottak. Boicsánatot kérek, ha többször csak állítok, anélkül hogy a bizonyítást megkísérelnem, mert az amugy is nehéz, ily szűk keretben pedig nem is lehetséges. A boldogság az emberre nézve igen fontos, de fontos az is, hogy a boldogságról miképen gondolkodik. Mert a közönséges tapasztalat szerint jellemünk állandó valami, azt mi magunk rendszerint meg nem változtathatjuk vagy csak hosszú küzdelem árán; e szerint a haladásnak csak egy módja áll előttünk, ha t. i. nézeteinket és meggyőződéseinket jobbra változtatjuk, ez által változnak a motívumok, melyeknek hatása alatt eszelepszünk, ezért fontossággal bírhat az ember életének folyására, hogy a boldogságról miképen gondolkodik.

A kereszténység egy Tiberius, Caligula, Nero idejében gyors elterjedését annak kö-

*) Feloilvastatott a debreczeni kaszinó estélyén

szönhette, hogy a boldogságról helyes és magasztos nézeteket hozott forgalomba, az egoizmus helyébe az altruizmust, a földi boldogság helyébe a tulvilági üdvösséget tette.

Büszke vagyok rá, hogy nyelvünk ezt a két fogalmat külön szoval jelöli: boldogság és szerencse, a kettő nem egy, de befolyást gyakorolhatnak egymásra. Az élet külső körülményei olyan óriási különbséget allítanak közénk, hogy be kell látnunk, az emberek nemesak a szerencsében, de a boldogságban sem egyenlők, mégis örvendhetünk annak, hogy ez a különbség, — ritka kivételekkel — nem olyan nagy az emberek között; mint a szerencse külső körülményeiben, különösen a vagyonban. A boldogságban nincsenek milliomosok, de a koldusok száma is sokkal kevesebb, habár vannak a kik azt mondják, hogy ebben mindnyájan koldusok vagyunk.

De olyan a boldogság, mint a jó illat, kevés is elég abból, hogy betöltsé az egész szobát, intim valami a boldogság, néha velünk van és magunk se látjuk, vannak maradandó gyöngyei is, melyek mint a kagylóban az igazgyöngy; a lélek betegségéből, fájdalomtól keletkeztek.

Ma már a legtöbben tudjuk, a mit a francia Chamfort olyan szépen mond: „a boldogság nem könnyű dolog, nagyon nehéz

Lapunk mai száma 12 oldalra terjed

A zsidókról.

(Az antiszemitizmus ujjaeledése.)

A Magyar Szó írja ezeket a sorokat: Csak a legifjabb nemzedék nem emlékszik a magyarországi antiszemita világra. Istoczy Győző mint kormánypárti képviselő a parlament porondján többször nekiment a zsidóknak, azután pedig külön pártot alakított, a mely körülbelül olyan erős volt számban, mint a mostani néppárt. A hírhedt eszlári pört is ez a párt szervezte és az egész országot forrongásba hozta vele. Hogy, hogy nem az antiszemita-párt elzüllött. Azt hittük, hogy maga az antiszemitizmus is, mint politikai elv züllésnek indult. Azonban tagadhatatlan, hogy az antiszemitizmus eddig csak lappangott és most teljes erővel kitörni készül.

A néppárt csak a választásokig vár, hogy az antiszemita jelszavakat szétáraszsza az egész országra.

A mostan megkezdődő antiszemita világ sokkal véresebb és mérgeesebb lesz a réginél a következő okokból:

1. A mostani antiszemitizmust a papizmus szervezi. S nem ötletszerűen lép fel, mint a régi Istoczy fele, hanem most Rómából, a jezsuita generalissimus kabinetjéből kiinduló politikai hajszáról van szó.

2. Véresebb és mérgeesebb fogja tenni ezt az antiszemitizmust az, hogy a jezsuiták, akik most azt szervezik, kevésbé a zsidókat, mint inkább a protestánsokat szeretnek megrontani. A dolog ugyanis nagyon egyszerű: A klerikalizmusra rossz idők kezdenek járni. A klerikalizmus, Spanyolországban és Portugáliában, amely két országot anyagilag tönkre tette, végnapjait éli. Ausztriában hova-tovább veszedelmes mer-

veket ölt a „Los von Rom“ mozgalom. Franciaországban elkobozzák a katolikus kongregációk vagyonát.

Egy szóval megindult a harc a klerikalizmus ellen. Ezzel szemben Róma erélyes védekező és tamadó küzdelemre szánta el magát. Megakarja menteni a papizmus világ uralmat.

Magyarország hivatalosan katolikus állam, valójában azonban protestáns állam. Senki sem tagadhatja azt, hogy Magyarország állami és nemzeti érdekét a protestantizmus adja meg. A klerikalizmus tudja azt, és ha Magyarországot vissza akarják hódítani, ezt a ezelt csak úgy érhetik el, ha a zsidók agyon ütésének jelszava alatt irtják a protestantizmust. Részükről ez nem új taktika. Hiszen a zsidóknak polgári szabadságai voltak Magyarországon akkor; a mikor a luthrán comburantor féle törvény megalkottatott. A zsidók megvoltak türe, de a protestáns eretnekeket égetni akarták és papjaikat tényleg a gályáknak és hóhérbarodoknak szolgáltatták ki. S mégis kellő politikai ravaszsággal, nem a protestantizmus elleni harcot hirdették a klerikalizmus, hanem az antiszemitizmust hangoztatták. Mert az antiszemitizmus olyan jelszó, a mely közkedveltségű.

A zsidókat bizony senki sem szereti. Tehát a jelszó leple alatt a klerikalizmus irányzat minden szabadság elnyomását, a protestánsok romlását véli elérhetni.

3. Veressé és mérgeessé fogja tennie az ujonnan előtörő antiszemitizmust az is, hogy a közvélemény hite szerint a Szell kormányra jutásig, a zsidók uralkodtak Magyarországon. Tény az, hogy soha annyi befolyása nem volt a zsidóságnak, mint a Bauffly uralma idején. Ámbar Bauffly is ver-

beli arisztokrata, hasznossági szempontból nemcsak szóba állott a gazdag zsidókkal, de házáat is megnyitotta előttük és feleségeik előtt. Tény az, hogy a zsidók az ország kormányzására befolyást gyakoroltak, és valljuk meg, hogy egyszer üdvöset, mászszor kárhozatost. Mert különbséget kell tennünk zsidók és zsidók közt. A zsidó fajt a több ezredéves küzdelem megedzette eszben és kitartásban is. Munkások okosak és céltudatosak. Az új kor eszmeharczainak élén ott találjuk a zsidókat is.

Vélekedhetünk pl. akárhogy a tudományos szocializmusról, tény, hogy azt a nagyjelentőségű humanitárius ideát a zsidó származású Marx és a zsidó születésű Lassalle teremteték meg. A tudomány, művészet, költészet terén, mindenütt, számukhoz aránytalanul nagyobb mértékben ott találjuk a zsidó férfiakat. A gazdasági téren habár sokan maguknak is előnyöket szereznek, óriási hasznót juttattak nemzetüknek. De másrészt bizonyos az is, hogy a zsidók egy része nem bírta elviselni az egyszerre rájuk szakadt emancipáció és reczepeziót. A szenvedésekhez és küzdelmekhez szokott zsidó szellemi és testi szervezete nem bírta elviselni a teljes szabadságot, a melyet az új kor hozott neki.

Tagadhatatlan, hogy a zsidók egy részében kezdenek kifejlődni azok a bűnök, amelyeket a szemükre vetnek. Utánozni akarják minden téren a mánásokat és dzsentri osztályt. Versenyt lumpolnak, kartáznak velük és mert szervezetük nem bírja ezt úgy, mint az ősi urias trainingben megedződött ifjaké, a züllés lejtőjére jutnak.

Jól tudjuk, hogy keblemetlen igazságokat mondottunk, de azt hisszük, hogy olyan tökfilkó nem fog akadni, aki minket anti-

azt megtalálni magunkban, lehetetlen megtalálni másban." Tudjuk ezt, de ritkán követjük.

Mindenesetre már letűnt törvényei olyanok, hogy a boldogságnak nem egyenlősítéséről gondoskodnak; keves kivétellel mindnyajunknak kijut a boldog gyermekkor; közös kimesünk a bufeledtető, üdítő álmom. nagyokat nevetni talán jobban is tud a szegény, a tapasztalas pedig azt mutatja, hogy akinek több az öröme, az kevésbé intenzív módon élvezheti azokat, egyenként s akinek több a gondja, az kevésbé ismeri az unalmat.

Mindamellert van egy kétségtelen tapasztalas, mely előtt mindenkori megdöbbenve áll meg az ember: miért van a rossz, a fájdalom, az inség, a nyomor a világon? Miért vannak a világra szóló nagy csapasok, mint egy lisszaboni földrengés? S a világot megdöbentő nagy bűnök mint az ephuzesi templom, vagy Róma fölguytása, a barchelonai dinamit merénylet?

Ezen törtek a fejüket a világ legnagyobb bölesei. De alig tudtak tulmenni azon, hogy ez így van, s ezt vagy magától érhetőnek, vagy megfoghatatlannak kell találnunk, hisz ugyanis mindennek a végén ott van a megfoghatatlan.

Igy jöttek létre az optimista és pesszimista bölesészeti iskolák. Ezeken töprengettek már a görögöknél a siró Heraklitos és a nevető Demokritos; az újabb korban a nagy Leibniz bebizonyította, hogy ez

a világ a legjobb valamennyi lehetséges világ között. Nagy művét „Essai de Théodicee sur la bonte de Dieu, la liberte de l'homme et l'origine du mal“ 1710-ben fejezte be, mikor 64 éves volt, s ebben az Isten jóságáról, az embert akaratszabadságáról és a rossz eredetéről értekezik.

Ezek a kérdések abban az időben a szalonok beszéd tárgya voltak és Zsófia Sarolta porosz királyné volt Leibniz nagy partfogója és bamuloja; de már Voltaire kigunyolta őt „Candide ou l'optimisme“ ez. szatirikus regényében.

A francia forradalom iszonyatosságai után, midőn azok legelsőben csak arra szolgáltak, hogy Európát egy óriás tetterejű és lángelmű, de kielégíthetetlen nagyra-vágyású ember labaihoz fektessék, beállott a visszahatas; az emberiség kételkedni kezdett legszebb reményeiben és esalhatatlannak velt jelgeiben, az u. n. világfájdalom tünt fel a költészetben és irodalomban, és ekkor lépett föl minden idők legnagyobb és legragyogóbb pessimistája: Schopenhauer Arthur.

Érdekes jelenség, hogy az optimista böleselkedők művei szürke teoriának tűnnek föl a nagy pesszimistának minden ízében élet- és világismeretet lehellő, ragyogó fejtegetései mellett.

Főműve „Die Welt als Wille und Vorstellung“, melynek első kötetét mint 31 éves ifjú 1819-ben adta ki, a második ugyanolyan nagy terjedelmű kötetét pedig

csak harmadfél évtizeddel később, mely hosszú idő alatt az első kötetből a megjelenésekor történt csekély fogyasztás után mindössze öt példány kelt el; de annál többet olvasta azokat később a világ.

Az ékesszólás, melylyel ebben a munkában az emberiség és általában az élő lények szenvedéseiről ír — még a vakondakot sem felejtve ki! — vetekeedik a legszebbel, amit a világfájdalom költői, egy Byron vagy Leopardi, és az emberiség szenvedésének legnagyobb szószólói egy Dostojewski és Tolstoj valaha irtak; különösen második kötetének egyes fejezeteiben mint a „Charakteristik des Willens um Leben“, „von der Nichtigkeit und dem Leiden des Lebens“, „Leben der Gattung“, „Metaphysik der Geschlechtsliebe“ és „Über das Primat des Willens im Selbstbewusstsein.“

Soha talán szebben, a boldogságot szenvedélyesebben sóvárgó lélek és az igazságot életre-halálra kutató fényes elme nagyobb erejével, a világ és az ember szenvedéséről, az élet semmiségéről nem irtak. Ez a könyv, valamint későbbi műve a „Palerga und Paralipomena“, annak kigondolatmenetet követni tudja, káprázatos, de egyszersmind elszomorító olvasmány; hatása annál megragadóbb és veszedelmesebb, mert tele van az eredeti és találó észrevételek egész sorával, hogy méltán mondta róla Jean Paul, olyan erővel döngeti a természet törvényeinek bezárt nagy kapuját, olyan közel fér hozzá, hogy már már azt

szemítizmussal vádoljon, akik a sajtóban egyedül állunk nem csak a protestantizmus védelmében, de a hol kell a szabadkőművesek és zsidók szabadságának megvédésében is. Amde mi nem bérenczei, hanem elvi védelmezői vagyunk. S ezért jogunk, de kötelességünk is hibáikra is figyelmeztetni. A zsidóságot nem fogják tudni megvédelmezni egyedül az antiszemita áradattal szemben azok az előkelő zsidó férfiak, akik magas szellemi vagy erkölcsi nivójuknál fogva a közéletben szerepelnek.

4. Véressé és mérgessé fogja tenni ezt az új antiszemítizmust végül az a körülmény, hogy a sajtó hallgatni fog. A régi antiszemítizmust ellen az egész sajtó állást foglalt. A mostani magyar sajtó azonban oly helyzetben van, hogy komolyan igazán nincs módjában a klerikális izgatások ellen fellépni.

A debreczeni kir. ítélő-tábláról.

A tizedik évforduló.

Debreczen, május 4.

(—) Tíz éve immár, hogy a magas minisztérium igazságügyi tárczájának vezetője: Szilágyi Dezső megemlékezett a jogászvilág várakozó érdeklődése közt kereszttül-vitte a táblát és a főügyészségek decentralizációját. Tíz éve immár annak, hogy Debreczenben is helyet talált az igazságszolgáltatásnak egy új csarnoka, melyben magas bírói testület örökdió a jogrend érdekei felett.

Jól esik ma visszapillantást vetni a

debreczeni tábla létesítésének idejére, jóleső örömmel látjuk a szomszédos, sőt távoli megyék közönségének harszó sorba lépését Debreczen jogos érdekei mellett s nem feledjük el a várakozás feszültségeit, mely egyrészt az ország jogászközönségét dominálta. A reform hatását s eredményét illetőleg, másrészt különösen Debreczen város előkelő társadalmát uralta akkor, midőn a szellemiekben vezető erőket magas intelligenciájú és képzettségű testülettel remélte gyarapodottnak.

Sokan vannak az országban, kik a táblák decentralizációjából a jogegységet a ítélkezés egyöntetűségét feltették s még többen voltak a táblai székhelyeken, kik a táblai bírák külön társadalmát, külön kaszt-szerű elzárkózottságát jövendőlték, mint a melytől a város nagy társadalmi erőt, kölesönhatást nem nyerhet.

Az elmúlt tíz év fényes ezüfollattal szolgált a pessimistáknak. Az ország kir. táblái igazoltak a működésükhöz fűzött reményeket s a II-od fokozaton azelőtt mutatkozó nagy hátrálékok eltüntetésével oly magas minőségű ítélkezést végeztek, a mely a legszilárdabb bizalommal s meglepéssel tölti el egy jogkeresőt mint a jogász közönséget.

A mi a debreczeni kir. Tábla és főügyészség tíz éves múltját illeti: azt felsőbb helyen is mindig csak a legmagasabb elismerés hangján méltatták. Nagyevű elnökei vezető képessége, a tanácselnökök nagy szaktudása, s a bírák képzettsége bámulatos szorgalommal párosulva emelte a debreczeni kir. ítélő táblát a mai színvonalra.

Hogy társadalmunk mily erőket nyert a kir. tábla bírói karában, azt talán kiemelni is fölösleges. Puky Gyula és Bernáth

Elemér szelleme köti össze 10 év óta Debreczen város közönségének elite-jét, s Széll Farkas az országos nevű jogász és író, — egyéniségének, tudásának sokoldalúságával erős bástyája minden társadalmi mozgalomnak.

A főügyészség kiváló képviselője nagy nevű előadók után Igyártó Sándor, rég kipróbált katonája a jog szolgáltatásnak s hivatali szigorának éles ellentéte társadalmilag minden iránt érdeklődő s tenni kész egyénisége.

S így vagyunk mindnyájukkal.

Az elmúlt 10 év megerősítette bennünk azt a tudatot, hogy városunk rég idők óta nem hozta meg áldozatát nemesebb, igazabb czelnak, mint mikor a kir. tábla és főügyészség ide telepítésével elősegítette, hogy a jogszolgáltatás egy előkelő faktorával gazdagodjunk, társadalmunk pedig dus segély forrását nyerje a fejlesztő és összetartó erőnek.

E meggyőződésben üdvözöljük ma, tíz év után a debreczeni kir. ítélő tábla és főügyészség vezetőségét s egész bírói karát!

A tábla múltjából érdekesnek tartjuk a következőket felemlíteni:

1891. máj. 5 én lépett életbe a tábla akkor tette le ünnepélyes díszülésben a tábla bírói és tisztviselői kara, valamint a főügyészség a hivatalos esküt.

A tábla életbeléptetésekor elnöke volt a táblának Puky Gyula, tanácselnökök Csató Ferenc és bessenyei Széll Farkas. Összesen 20 bírása volt a táblának és pedig: Nyers Lajos, Tamássy Béla, dr. Horváth Dezső, Sztanesek János, Draveczky Adorján, Egri Kálmán, Heronymi Béla, Namónyi József, Comanescu Sándor, Garam Jenő, Unger Gusztáv, Danielovics Elek, Kovács Antal, Naszády Iván, dr. Kiss Endre, Tar Gyula Giczey Gyula, Mérey Ottó, Sári Szabó

hisszük a zár felpattan, a nagy ismeretlen kilép és megmondja neki titkát.

Mindamellett az emberiség vígan élt tovább, nem hitt neki, és ebben igaza volt. Fejtegetései nagy erővel fejezik ki egy bizonyos helyzet igazságát, sok örökigazságot is, de nem a legfőbb igazságot magát. Sőt vaskövetkezéssége mellett mégis megesett, hogy megfellebbezett saját tanairól, és mikor agkorában a titokban sóvárgott dicsőség kopasz homlokára letette késő baberait, akkor felsóhajtott magában, hogy most meg szeretne élni.

Mejt igaz az, hogy a szenvedés kiküszöbölhetetlen az életből, igaz, hogy akkor tévedt nagyot, igen nagyot az ember, mikor azt hitte, hogy boldogságra született: de ha az életet tárgyilagosan vizsgáljuk, be fogjuk látni, hogy nem is az egyéni boldogság az élet célja, hanem ennél valami nagyobb, életünk célja nem az, hogy a szük tíz, ötven vagy nyolcvan év alatt, ameddig élünk, a zavartalan boldogságot élvezzük, az teszi éppen az életet oly fönséggé, hogy beillesztve a nagy természet kéréseivel törvényei közé, ahol az erők küzdelme kikerülhetetlen, sőt néha rettenetes, ahol minden pillanatban ránk leskelődik a veszély, ahol a küzdelemben fojtogat a fájdalom: az ember, aki egymaga ébred a tudatára mindezeknek, mégis azt sejt, gyakran ezüfollatot nem tűr közvetlenség-gel érzi, hogy érdemes élni, ha másért nem azért, hogy boldogabbak legyenek mások.

Es miközben életünknek ezt a boldogságtól független, azzal nem is törődő fő-célját követjük s a fele törekszünk: mint mellekproduktum keletkezik bennünk a boldogság, ami jól megnevezve mint életünk földadata és öröme közt való összhang jelenkezik.

A boldogság összetett valami, lelkünknek vagy mondjuk szellemi egyéniségünknek két östulajdonsága szerepel abban, a melyek már az állatvilágban is megtalálhatók: az élet öröme és az élet feladata. Az állat nem hivatás nélkül él, habár hivatása primitív, és az állat is örül életének, főleg amíg fiatal.

Az életöröm a'arendeltebb jelentőségű a boldogság létrehozásában, mert ez az életen át mindinkább hanyatló szerepet visz és mintegy csak megkönnyebbíti nekünk az élet feladatának betöltését: ezért az előbbi ezuttal csak megemlítem s inkább az utóbbinak fejtegetésére szoritkozom.

Mi az a főcél vagy tartalom, mely igazi értékét megadja életünknek, azt eldönteni igen nehéz, megmagyarázni még nehezebb. De a tapasztalat azt mutatja, hogy szoros összefüggésben áll azzal a szeretettel.

Gyönyörűen ad ennek kifejezést a modern világfájdalom nagy költője is, Byron, Childe Harold második énekének meghatározó stanzáiban.

„Sziklán ülni, nézni apályt, dagályt,
Arnyas erdőkön járnai tótova,
Hol ember még nem irt törvényt, szabályt
S lábnyom ritkán volt vagy talán soha.
Egyedül állni a bércek hava
Csak zergenyajtól járt sivatagán,
Szédítő mélység tátongasiba
Alátekinteni: még ez nem magány.
A szent természetet társalgás ez csupán.”

„De járnai zajgó tömeg közepett,
Hol látunk, hallunk, érzünk, bírhatunk,
— S mégis szívünk üres, számkivetett;
Hol élv s gyönyör közt tépőbb bánatunk,
Mert senki sines, kinek szerelme még
Akkor is, hogy ha sirba roskadunk,
Érettünk forró, fájó lánggal ég:
Ez a magány, — ah! — ez az egyedüliség!”

De habár elragadóan szépek e sorok, magukban hordják ítéletüket! Bennük van a gögös és élvóvár lélek tehetetlen vergődése, mikor a szeretet hiányán sopánkodik, melyet élv s gyönyör közt akar felhajtani és megfellebbezik arról, hogy kétféle szeretet van; egyik az, amelyet másoktól várunk, amely nem tőlünk függ, nem a miénk, a másik az, amelyet mi adunk másnak, az a tevékeny önzetlen szeretet, mely magunkból árad kifelé, s a kibén ez lángol ez, mint Bonaparte mondotta egyszer önmagáról, a pusztában sines egyedül.

— Folyt. köv. —

László, dr. Gajzágó Béla, elnöki titkár: Pálffy István.

Hogy a debreczeni tábla milyen jeles kiváló erőkből állott, legfényesebb bizonyítéka az, hogy pár év múlva rövid időszaki különbséggel kuriai bírónak kinevezettek: Csathó Ferenc tanácselnök (1893. apr. 29.) kinek helyébe tanácselnöknek Szeghő István bíró nevezte ki ő felsége, Nyers Lajos (1894. aug. 29.), Egri Kálmán (1894. febr. 17.); Naményi József berendeltetett szolgáltatásra a kuriához (1895. aug. 31.); Kovács Antal (1895. okt. 19.); Garam Jenő (1897. szept. 24.); Danilovics Elek (1898. szept. 28.); áthelyezettek: Hieronymi Béla és Sarói Szabó László a budapesti táblához; a bírói karból törvényszoki elnökké kinevezettek: dr. Szűts Miklós a debreczeni törvényszékhez (1900. febr. 3.); és Benkő József a zilahi törvényszékhez (1899. szept. 17.); tanácselnök lett a szegedi táblánál Dravecky Adorján (1895. febr. 27.) a bírói karból nyugdíjba mentek: Tamássy Béla (1892. máj. 1.), dr. Horváth Dezső (1893. febr. 1.), Comanescu Sándor (1899.); elhaltak: Bay Gábor (1899. decz. 3.)

A megalakuláskor kinevezett bírói karból jelenleg is a debreczeni táblánál működnek a következők

Bessenyei Széll Farkas tanácselnök; Szancsek János, Ungár Gusztáv, Naszady Ivan, dr. Kiss Endre, Tar Gyula, Mérey Ottó és dr. Gajzágó Béla bírák; a husz bíróból ez idő szerint tehát csak hét bíró működik a táblánál. A tábla jelenlegi bírói kara fent nevezettekén kívül még a következőkből áll: Viski Károly, Ujhelyi Andras, Kölessey Sándor, Horváth Balint, Jeney György, dr. Szacsavay Elemér, Potoran István, Mennyei László, Rottler Béla, Agricola Adolf, Tomcsányi László és Szalay József. A jelenlegi bírói kar 19 bíróból áll, amennyiben huszadik bíró (dr. Baross Gyula) kinevezetése után mindjárt az igazságügyminiszteriumba osztották be szolgálatára.

Puky Gyula a szervezéstől 1898 október hóig állott a kir. tábla elén s a kinek arcképét a tábla halála s elismerése jeléül életnagyságban megfestette s a díszteremben helyezte el. Puky Gyula még 1898 nyarán szabadságra ment s elnöki állását többé el sem foglalta. Ez idő alatt utódjának kinevezetéseig az elnöki tisztelet Bessenyei Széll Farkas a kir. tábla rangidős tanácselnöke töltötte be.

Puky Gyula utódául őfelsége bernáthfalvi Bernath Elemér nevezte ki, ki idejévétele előtt a kassai tábla tanácselnöke volt.

Az elnöki titkár Pálffy István nyugalmába vonulásával (1897. jun. titkár Mennyei László lett, kit 1899. márcz. 18-án ugyan-csak a debreczeni táblához bíróvá nevezett ki s helyét dr. Bakó József volt szigeti törv. bíró foglalta el, aki már 1891. aug-tól 1895. január-ig mint tanácsjegyző — albro működött a debreczeni táblánál s a ki az elnöki titkári tisztelet ma is viseli.

A szervezőskor 6 tanácsjegyző a bíró, és egy fordító működött a táblánál. A fordítói állást 1895-ben megszüntette az igazságügyminiszter. Ma már a tanácsjegyzői tisztelet nem mind albirák töltik be, felelősségben albirák, felelősségben pedig bírói vagy ügyvédi képesséssel bíró jegyzők.

A segédhivataloknak az élen segédhivatali igazgató áll s ezt a tisztelet szervezéstől kezdve Seipel Sándor tölti be: Irodatisztek voltak a szervezőskor: Thoroczky Kálmán, Brinke Ede és Doleschall János, kik közül ez idő szerint csak Brinke Ede irattárnok és a másik kettő helyett Hetey Károly elnöki irodavezető és Altmann Hugo kiadó működnek. Működött meg a szervezőskor 7 irnok, kiknek létszámát a folyó évben eggyel kevesítették. A személyzet

áll még egy kapusból, egy ajtónállóból, kik altiszti rangban vannak és 7 hivatalszolgából.

A kir. főügyésznek vezetője szervezőskor Gserna Vince volt, ki e méltóságot 1896-ig viselte. Utóda az akkori főügyész-helyettes Pongrácz Jenő lett. Pongrácz Jenőt 1900 szeptember 21-én Győrbe helyezték át s a debreczeni főügyész méltóságát Igyártó Sándor volt debreczeni törv. elnökkel, volt temesvári főügyésszel töltötték be. A jelenlegi főügyész-helyettes Csiky László, kit 1898. nevezett ki őfelsége. Pongrácz főügyészé történt kinevezésével Csiky kinevezéséig a főügyész-helyettesi állás betöltetlen volt.

A kir. ítélő táblát szervezőskor óriási munkahalmazzal látták el. A budapesti kir. ítélőtábla által áttételt 2139 ügy; a debreczeni kir. tábla területén levő bíróságoktól feltérjesztett ügyek száma 11030 volt. Ezt az óriási munkahalmazt dolgozta fel paratlanul megszakított munkájával a tábla bírói kara. Majdnem tizen-négyezer ügydarabot intéztek el májustól decz. 31-ig, úgy hogy csak 254 ügydarab maradt elintézetlenül. Ezidőszereint rendkívül súlyt, gondot fektetnek az igazságszolgáltatás gyors menetére s a táblánál az ügyeket a legrövidebb idő alatt intézik el.

Megemlékezésre méltó az a díszes könyvtár, mely a tábla birtokában van. Szervezőskor 180 műből állott a könyvtár, s ma 692 műből majdnem négyszer akkora kötetből áll. Az ezeket érő könyvtár természetesen jogi műveket tartalmaz.

Debreczen városa milyen otthont adott a táblának, azt ösmerjük. Áldozatokat hozott a város, hogy Debreczenben is szervezzenek kir. táblát, telket adott s hozzájárult az építéshez, a berendezéshez, sőt a másodszeri berendezéséig is tetemes áldozatokat hozott.

A kir. tábla a debreczeni demokrata érzelmi társadalmi erkölcsökre is csak nemestőleg hatott. Egy esőpp kék vért se ömlött abba, hanem csak finomította a szívelyes társadalmi érintkezést és abba soha sem emiféle zavaros hangot nem vegyített. A tábla működése általános társadalmi szempontból is nagyon szerencsés Debreczen városára.

Czivilis és paraszt.

Debreczen, május 4.

A mezőgazdasági kiállítás megnyitása alkalmával egy fővárosi hírlap bizonyos elégtelenséggel adta közre, a „paraszt” elnevezést, debreczeni polgár helyett, holott a kettő közt igen nagy különbség van és olyan emberről, a ki debreczeni születésű és maga is civispolgár, fel sem lehet tételezni, hogy ezt a két fogalmat összetévesse, vagy hogy mást is tévedésbe ejtsen.

E közleményt a „Debreczen” is átvette, minek folytán némi felvilágosítás nem fog ártani, mely e kérdést és magát az elet is tisztázza.

A debreczeni polgári kiváltságok azért izmosodhattak oly magas fokra, az ő szabadságuk azért fejlődhetett oly széles alapon, mert földes uraik sohasem laktak közöttük, szabadjára engedték a földművelő és állattenyésztő osztályt polgárjogaikat élvezni, míg másutt

a földesur közvetlen hatása alatt a jobbágy — egész felszabadulásáig — nem tudott a városokba költözni s épen ezért más városokban a polgári elem az iparosokból, nagyjából idegen bevándorolt családokból képződött.

Éppen ebben rejlik a különbség a debreczeni és más városi polgárok között, hogy itt Debreczenben a gazdálkodással és jószág tartással foglalkozók képezik még ma is a polgárság zömét és ezekhez később csatlakoztak az iparosok, kereskedők és honorácziórok, kik még most is szeretik a polgári oklevelet megszerezni.

Annak a czivilis fogatnak a tulajdonosára tehát semmiesetre sem mondhatta a mi városunk főjegyzője azt, hogy az „paraszt”, mert a fentebb előadottakat igen jól tudja.

Egyébiránt a paraszt szó egyáltalában elő sem fordult a gróf Goluchovszky külügyminiszterrel való beszélgetés közén, azon egyszerű oknál fogva, mert külügyminiszterünk — sajnos nem beszéli a magyar nyelvet.

Debreczeni.

Szabad Hajdu-nak.

— Válasz egy szerkesztői üzenetre. —

„Föl, vendiák: Sebestyén!”

Ne bánts. Aludni jó.

„Ezer seb a hon testén.”

Hát hogyha millió?

„A nemzet gyáva, szolgál.”

Korbácsot érdemel.

„S a költők tiszte, dolga?” ...

Adj szárnyat, mely emel.

„Tudj hinni, elni jobban.”

A lelkem oly beteg!

„S ha agyuk lángja lobban?”

Akkor megéledek!

Sebestyén diák.

NAPI HIREK.

Istenitisztelek.

Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban: K. Tóth Kálmán lelk. Kistemplomban: Dicsőfi József lelk. Újtemplomban: Mitrovics Gyula lelk. Ispolytemplomban: Szabó Bertalan s lelk. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órkor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

Hírek az anyakönyvvezetői hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán a következő házasságok kötöttek: Kahán Vol: (Farkas) — Grünfeld Róza, Fabian Lajos — Tóth Irén Szaniszló, Sauer Daniel Ignác — Varga Mária, Markus Ignác — Turmann Teréz; Mózes Sándor — Szilágyi Ilona, Kiss Lajos — Lakatos Mária, Péntes Ambrus — Barna Zsuzsanna, Lendvay Mihály — Csonka Ilona, Szabó József — Boldog Zsuzsanna, Molnar Gyula — Poroszlay Julianna, Tardi József — Terebesi Ilona, Sinka Sándor — Péchy

Emma. — Összesen 12 pár. — Ugyanezen idő alatt a következő haláleseteket jelentették be: Tóth Sára 12 éves gyermek, öz. Csáky Józsefne született Darabos Sára 63 éves háztartásbeli, Harsányi Julianna 40 éves házielőd, Tamásoczy Kálmán 25 éves foglalkozás nélküli nyomorek, Seres Károly 1 hónapos csecsemő, Kristóf Ilona 13 napos csecsemő, Tóth Zsuzsanna 18 éves házi előd, Barta János 57 éves dohánykertész, Szatmári E. 21 e. háztartásbeli, Bíró Etelka 20 hónapos csecsemő, Domokos György 32 éves cipészsegéd, Gede János 45 éves timár, Öz. Kiss Jánosné, született Fekete Julianná 55 éves háztartásbeli, Peterman Erzsébet 4 hónapos csecsemő, Sesurek Katalin 69 éves napszámosnő, Nezei András 16 napos csecsemő, Kiss Kálmán 24 éves csizmadiaségéd, Öz. Gede Jánosné született Erdődi Zsuzsanna 75 éves kisbirtokosnő, Mester József 50 éves cipész, Kiss Róza 27 napos csecsemő, Papp Antal 1 órás csecsemő, Veres Árpád 5 hónapos csecsemő és 5 halva születés, összesen 27. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 41 szülési eset (köztük 17 fiú 24 leány) jelentetett be így a születési esetek 14-el múltak felül a halálozási eseteket.

Rákóczy kiállítás Kassán.

Országos dolog van készülöben. Feléveníteni a Rákóczy kultuszt, összegyűjteni a szabadságharcok legideálisabb hőseinek ereklyéit, odaállítani a mai nemzedék elé, hogy tanulja meg, miként kell szeretni a hazát, miként kell megbecsülni a nemzetet, miként kell tisztelni az alkotmányt. Kassa a felvidék fővárosa, a ragyogó kuruczvilágnak hajdani székhelye van hivatva a kezdeményezésre és a siker kivívására. E város, e vidék minden része egy-egy rege a diós multtól, a hol a hőök hőse legszebb, legvitézebb, legnemesebb tetteit vitte véghez. A kassai Rákóczy kiállítás hatarköve lesz a mai ferde iránynak és egy új korszakot fog megnyitni: a nemzeti önbecsülést. Hatása az egész országra kifoghatni s fel fogja rázni tepsedéseiből a magyart. Egy tizes bizottság is alakult már. A bizottság már több ízben, így tegnap is értekezletet tartott a kiállítást illetőleg. Ez értekezleten elhatározták, hogy legközelebb nagyszabású összejövetelt fognak szervezni, melyen száz tagu bizottságot alakítanak az ügy könnyebb keresztülvitelére. E száz tagu bizottságba felkéri Thaly Kálmánt is a Rákóczy korának hírneves tudósát, ki igen sokat tehet ez ügyben. Ezek után most már bizonyos, hogy keresztül viszik a magasztos eszmet. A Rákóczy kiállítással Kassa városa csak halálát s kegyeletét fogja leróni az iránt, ki annyit tett érte s kinek nagyszülei szintén e város falai között alusszák örök álmukat.

Értesítés.

Midőn a Családi Kör ez. szépirodalmi és esztétikai lapomat megindítottam, azt hittem, hogy ezen hézagpótló vállalatom sikerülni fog. Faj megválni e laptól, de anyagi helyzetem nem engedí, hogy tovább is rá fizessek kiadására. Midőn t. előfizetőimet ezen elhatározásomról értesítem, igen kérem mindazokat, akik az első évnegyedben megtartották lapomat, de az előfizetési díjt meg nem küldték, kegyeskedjenek azt részemre megküldeni, hogy nyomdai kötelességemnek eleget tehessek, azon t. előfizetőimnek pedig, kik az első évnegyednél hosszabb időre fizettek elő, sorrend szerint én küldöm vissza a többletet utalvány útján. Buzgó munkatársaim végül fogadják hálás köszönetemet. Tisztelettel Konez Akos.

A Debreczeni Tornaegylet

titkara felkéri az egyletnek mindazon tagjait és volt tagjait, kik 1898 óta valamely nagyobb, legalább három napig terjedő ke-rekparkirándulást tettek, hogy azt vele írásban közölni sziveskedjenek. Megjelölendő az utazás éve, a megtett ut iránya, lehetőleg hosszú kilométerekben és időtartama. Ezen adatokra a kiadandó egyleti évkönyv számára van szükség. Horvay Róbert egyleti titkár (főreáliskola.)

Dongó.

Székely Imre hírlapíró társunk kitünő, helyi ötletekben és vonatkozásokban gazdag éleztlapja: a „D o n g ó” megjelent. Az e heti számban is bebizonyította a szerkesztő, hogy az ő Dongó-ja nem a fele here meh... Ha kell, szurni is tud, de meg szorgos méh módjára gyűjti össze a esattanósnál esattanósabb jóiú ötleteket. Különösen sikerült a „K o m j a t h y i n d u l ó”, melyet, mint értesülünk, a főur iránti tiszteletből Magyar Kálmán meg is fog zenesíteni.

Juniális.

A polgári kör idei tavaszi mulatságát június hó 8-án (szombaton) fogja a nagy-erdei Dobos pavilonban Rácz Karoly zenekara közreműködése mellett megtartani. A rendező bizottság már meg is alakult s bár a meghívók még szét sem küldettek, már is nagy érdeklődés nyilvánul a népszerű mulatság iránt.

A Foltényi bácsi botja.

Megírtuk, hogy Foltényi bácsit, kedves öreg veterán színészünket mesoda vesztéséig érte. Régi megszokott sétapálcáját, melyet még 1849-ben kapott Beresény nagyváradi gyógyszerésztől, melyet azóta soha el nem hagyott, elvesztette. Nagy volt a Foltényi bácsi bánata. Mindamellett volt sikere az újsághírnek, az öreg felszázados sétapálcza előkerült. Foltényi bácsi, pénzt váltatván, egy derek mészáros mester boltjában felejtette a pálcát. Midőn a derek mester olvasta a Debreczenből a hírt, sietett Foltényi bácsinak kezébe adni a vén pálcát. Foltényi bácsi most boldog. Soha nagyobb vesztéséig ne is érje.

Nyári lakók a Nagyerdőn.

A város tulajdonát képező nagyerdei nyaralókban az idén következők fognak lakni, u. m.: Steinakker Sándor, Aron Manoné, Roncsik Lajos, Fürst Odön, Bekés Lajos, Szüts Mihályné, Öz. Göllt Nándorné Dr. Kemény Mór, Tafler Ignác, Vecsey Imre, Konez Akos, Kovács Károly, László Albert, Stegmüller Árpád, Steinberger Gyula, Löfkovits Arthur, Szántó Győző, Kernhoffer József családjukkal, továbbá Rásó János, Löw József és Echamps Gyula. Így aztán az összes nyári lakók ki vannak berve.

Köszönetnyilvánítás.

Azon megtisztelő részvetért, mely feleldhetetlen kedves Esztike leányunk temetésénél egy a rokonok, mint a jó ismerősök részéről irányunkban nyilatkozott: ez uton mondunk hálás köszönetet. Szatmáry József, nóm és gyermekeim nevében is.

Rövid krónikák a XX-dik századból.

A debreczeni vendéglősök és kávé-sok felkérték a várost, tiltsa ki a város területéről az orfeumokat. — Micsoda jámborság. Hisz akkor nem egy este a

debreczeni színházat is bekellett volna csukni.

A pénzügyigazgatóság meghívta a házi ezred nagydobosát. A helyettes igazgató dobolási tanfolyamot nyit a végrehajtóknak. Nem oly ember ő, hogy hiába szerezte volna be a három új árverési dobót.

Lelkesült fertiák írói kört akarnak Debreczenben alakítani. A (Családi) kör helyiség már megvolna. Csak az írókat nehéz felfedezni. Hej haj Arkádia — Debreczen.

A vidéki hírlapírók épen jó időtjárt jönnek Debreczenbe. Farkas Berczi bátyánk híradása szerint: kerül már esett birka a nagy Hortobágyon.

Már Sámsonba is járnak a gyón-tató atyák. Nem féltjük. Sámson ott a pap.

Nem tartjuk hihetetlennek, hogy a német császár ezt mondta volna: — ha német császár nem volnék, Vilmos-huszártiszt szeretnék lenni... Mond valamit a felséges ur.

Közelednek a választások. Parolá-zik a sok finnyás ur a kérges parasz-tal. Szép a testvériség. Szép.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

A jog- és p. ü. bizottság tegnap penteken délután Vecsey Imre tanácsnok, t. b. főjegyző elnöklésével ülést tartott, melyen a közgyűlés elé kerülő több tárgyról mondtak véleményt. A városi irnokok lakpénzpótlék s a napi díjasok drágasági pótlék iránti kérényet a bizottság kedvezőtlenül intézte el, meglagadta a pótlék adását, — mert nincs a városnak pénze. A debreczeni szállodások vendéglősök ipartársulata azt kérte, hogy az orfeumokat kúszóbőljék ki, ne adjanak nekik engedélyt. A bizottság — utalva a rég alkotott szabályrendeletre a kérelmet nem tartja teljesíthetőnek. (Természetes! Hol szórakoznaak akkor a tek. Tanács aggregény s szalmaözvegy öregebbtagjai — ha nincs orfeum!) Pécs városnak az 1899. évi VI t. ez. módosítása tárgyában s Kolozsvár városának az állami törv. hatósági, községi stb. tisztviselőknak községi és ut-adó alá vonása tárgyában írott átiratát tudomásul vette a bizottság. (Eleg helytelenül! Miért fizesse csak a polgárság ezt a terhet!) A tárgysorozatnak több pontja nem volt, az ülés 6 órakor veget ért.

Meghalt egy főispán.

A szükségtelen főispáni testületnek valóban egyik nagytehetségű tagja, Vadnay Andor, Csongrád-vármegye főispánja meghalt. Holta után sem mondhatunk róla mást, minthogy a tehetségénél csak a strébersége volt. nagyobb, csodálatos, hogy főispán letére éppen a szive ölte meg. Szívzélhüdesben pusztult el.

Mükedvelői előadás.

A lelenczház javára, Pünkösdi Hétfőjén a Margitfürdőben mükedvelői előadás rendeztetik. A rendezőség már megalakult és a próbák serényen folynak. A főbb szerepek Rigó J., Holló Géza, Pajtás Béla, Varga József, Rencz Antal, Zöld Mariska, Szabó Juliska, Holán Mariska. Pap Teréz Rakovics Szeréna, és Tóth Miklós kezébe vannak kiosztva. A szindarabot Dianiska Agoston tanítja és rendezzi.

Presbiteriumi ülés.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma 1901. évi május hó 5-én — vasárnap — délelőtt fél 10 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart. Tárty: esperes ur átirata az egyházlátogatás ügyében. Az ügy fontosságára való tekintettel keretnek a presbiter urak megjelenni.

Kerületi betegsegélyző pénztár.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága közhírré teszi, miszerint hivatalos helyiségét május 1-én Kossuth-utca 9 sz. a. Kardos László ur hazába helyezte át.

Az öngyilkos leány.

Nagy Mária nevű 18 éves leány még öt nappal ezelőtt öngyilkossági kísérletet követett el szülei homokkerti lakásán. Előbb gyufaoldatot ivott, majd az erőt is felmet-szette. Ma kínos szenvedés után meghalt.

Egy katona író könyve.

A napokban ajánlottuk Laky Imre ny. es. és kir. főhadnagyok a könyvet. Boszniai katonai történeteket írt le. Ma ismét egy katona írónak az előfizetési felhívása került hozzánk. Jánosy Lajos ny. százados „Trefás tárcákat” írt a katonacéltől. Az élénk megfigyelés, az eredeti tiszta humor, a katona élet pompás rajza jellemzi a Jánosy Lajos tárcázat. Könyveden, természetesen ír. A katonai élet írói között első, hivatott helyen áll ő. A legmegelőbb ajánljuk olvasónk s a könyvtárak figyelmébe előfizetési felhívását, mely így hangzik:

A napi és szépirodalmi lapokban részint Futár Lajos, részint saját nevem alatt megjelent munkáim érdemesbeit „Trefás tárcák a katonacéltől” cím alatt, kiadni szándokozom; szíveskedjek ezt megrendelésével lehetővé tenni. A mű 10 nyomtatott ívre fog terjedni. Akik a katonacélt belvilágból egy-egy humoros elbeszélést szívesen olvasnak: gyönyörködni fognak benne. — Előfizetési ár 2 korona, bolti ára magasabb lesz. Gyűjtőknek 10 előfizető után tisztelet példánnyal szolgálak. Az összeg a mű kézhez vétele után is fizethető. A megrendelés vagy utalvány lapon, vagy a „Megrendelési lap” visszaküldése mellett, avagy levelezésrűben levelező lapon eszközölhető és pedig miután a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozást szerezni ohajtának: lehetőleg még május havában. Pontos címet kerrek! Debreczen, 1901. április hóban tisztelettel Jánosy Lajos ny. százados. Debreczen Füveskert utca 7. szám.

Különös kedvezmény

nyújt oly osztálysorsjegyvásárlóknak, kiknek sorsjegyei ki nem húzának, az ország legnagyobb osztálysorsjegyelárusító helye: a Nemzeti pénzváltó-reszvenytársaság Budapestben. Prospektust a nevezett intézet ingyen és bérmentve küld.

Mindenkinek feltűnik

egy szép fenyesen kitisztított cipő. Ez azonban csak akkor érhető el, ha oly fenymazt használ, melynek összetétele magát a bőrt minőségében megtartja. E célból használja az általános közkezdvel: „F e r n o l e n d t” fele cipőfenymazt, melynek messze országokra terjedő jó hírnevét az 1832. évben Fernolendt István alapította. Kapható mindenütt, valamint Fernolendt István es. és kir. orsz. szabad. gyári raktárban Bees 1. Schullerstrasse 21. Árjegyzeket viszontelárusítóknak portmentesen küld a gyári raktár.

A szerencse.

Nincs a világon senki a ki nem szeretne szerencsés lenni. Az egyik a jövedelme gyarapodásában, a másik a kényelmes életmodban, a harmadik gyermekei neveltetésének sikerében, más viszont a jó hivatali állásban véli felielem szerencsésjét. Nagyon gyakran halljuk a társaságban, hogy a szerencsét keresők igényi nem túlmagasak, és azon törik a fejüket, hogy hogyan és miképen tudnak üstökön ragadni a szerencsét, mely vagyont, pénzt jelent, mert hiszen a szerencse forgalma nem is más, mint sok, nagyon sok pénz. És mily keves azoknak a száma, akik a szerencsét helyes uton keresik. Keresik itt is ott is és sehol sem találják. Pedig oly egyszerű a módja ennek, hogyha helyesen fogjuk el a sorsjátékot, hogy a ma még szegény ember holnap már gazdagra ebredhet. Az osztálysorsjáték mindenkét egyforma szerencsével kecsgetet, ha kello kitartással vesszünk abban részt és bizony nagyon sok ember ennek a nálunk most már meghonodott lotónak köszönheti szerencsésjét. Ez a sorsjáték, mely egy napról a másikra gazdaggá tehet bárkit. Es ha Török A és Tsa bankházat (Budapest Váci körút 54.), Muzseumkörút 11., Erzsébet körút 4/a, Muzseumkörút 11., Erzsébet körút 54.), mely hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete. mert rövid idő alatt körülbelül 5 millió koronát fizetett ki szerencsés vevőinek, úgy, hogy bátran elkereszelhetné bankházat „Szerencse ház”-nak. Elmélfogva bizalommal vásárolja sorsjegyjét Török A. és Tsa bankházánál.

A prágai házikenőcs orvosilag kipróbált melegen ajánlott szer, mely gyuladatos sebeknél és dagadtoknál mint fájdalomcsillapító antiseptikus, gyuladás ellenes, hűsítőleg, gyógyítólag a legjobb eredménnyel a kalmaztatott, mert is már mindenütt mint kitűnő háziszert tartják. Ezt Fragner A. gyógyszer-tára Prágában készíti és az itte i gyógyszer-tárakban is kapható. (Lásd a hirdetést)

x Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát olvasónk figyelmét a „Kristály Szt.-Lukaesfürdői hegyi-forrás” hirdetésére.

TÁVIRATOK.**A képviselőház ülése.**

A „Debreczen” eredeti távirata

Budapest, május 4.

Az Adria-hajózási társaság szerződésletárgyalván a ház, rátértek az első szakaszra. Az aggályok eloszlata-sára Szell Kálmán szerződés módosítást adott be, így tehát mégsem maradt meddő az ellenzék tartós és férfias harc. E módosítás szerint a társulattal kötött szerződés 1921 helyett csak 1911-ig fog tartani. A törvényhozás jogosult a meghosszabbításához. A társaság ezidő alatt csak 8 új hajót köteles építeni, ha azonban 1911-ben megújítanak a szerződést, akkor a hátralékban hagyott két hajót is köteles felépíteni.

A módosítást helyesléssel fogadták. Maga Rakovszky István is köszönettel vette tudomásul, kifejtven, hogy

ez a siker is az ellenzék érdeme. Egyidejűleg megtámadta Hegedüs minisztert, mert a miniszter adómentesség nélkül is megoldhatta volna a kérdést. Hegedüs Sándor közbeszölt:

— Lehetetlenség!

— De bizony lehetséges lett volna, — Rakovszky folytatta és felolvasta Homan György fiúmei hajógyárosnak Hegedüshöz intézett kérvényét, melyben nevezett vállalkozik új hajótársaság alapítására, adómentesség nélkül kötelezven magát a hajóknak Fiumében való építésére.

— Dátumot kérek! Hegedüsminiszter kiáltotta közbe.

— Május harmadikán kelt a kérvény, kiáltotta Rakovszky.

— Még nem is láttam, nyilatkozott Hegedüs.

Rakovszky indítványozta, hogy az Adria javaslat helyett új javaslatot adjanak be és fogadják el a Homan ajánlatát. Hegedüs tagadásba vette a Homan ajánlatának a komolyságát. Hisz négy hónap óta tart az Adria tárgyalás, hát lehet-e komoly az olyan ajánlat, melyet így a legvégső perczben adnak be.

Pártja tetszéssel fogadta a miniszter szavait. A ki felvetette azt is, hogy Homant ha elfogadják is, de az Adriának tíz évre szól a régi szerződése. Pichler, Visontai, Polónyi egyrészt Rakovszky mellett foglaltak állást.

Nyitókép.

Grof Schönborn-Buchheim Ervin beregm uradalomból.
Dr. Kétly, dr. Bókay, dt. Widerhoffer
tenár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatuk

a Szolyvai gyógyforrás

készény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesekőknél, csukorbetegség, húgyhomok épekő, a terok és tüdőszervek bántalmánál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

HOMOKI BOR

saját termésű, kiváló jó minőségű tisztán kezelve, kisebb és nagyobb hordókban

eladó.

Kerekes Géza

Hunyadi (Kisvárad) utca. 9 sz.

Használt

Vasajtók. Lendkerekek (1 d. 2 m. átméretű)
Kutszerkezet és szerszámok, kutszövek
Cséplőgépresek, kenőszelencék
6 os cséplődob tengelyvel
Szalma és törekrázó tengelyek
Vasestergapad, többüllök, satuk, szerszámocél
Fújtató, mindenféle kovács szerszám
Peronospora fecskendő. 500 kl. tizedesmérleg
Ablak rácsok minden nagyságban
Csatorna rostélyok

valamint használható különféle vasak kaphatók

KLEIN JAKAB

őcska vasüzletében Piacz-u. főtrafik udvar.

Őcska vas és fém a legmagasabb árban vétetik.

Czimeket

közül ajánlatok megtevésére, az összes országokban létező bármely foglalkozáshoz tartozó egységekről a nemzetközi czimiroda

Josef Rosenzweig & Söhne Bécs I.
Backertrasse 3. Interurb. Telef. 8155.
Prosp. ingyen.

Haszonbérbeadás! hirdetés.

Mely szerint közhírré teszem, hogy a debreczeni reform. egyház tulajdonát képező s a Debreczenből B.-Ujvárosra vezető országút jobb oldalán elterülő a régebben ezukorgyár s utóbb annak volt igazgatója által haszonbérrelt fekete talaju s 150 holdnyi területű, ugynevezett „Majorsági tanyabirtok“, mely a várossal köburkolatu uttal már csaknem egészen összekötve van, — a folyó 1901. évi október 24-től számítandólag 12 évre, az egyház tanács-terében foly 1901. évi május 13-án (azaz május 13.) délután 3 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverési bérleti feltételek s egyéb közelebbi részletek ugyanott megtudhatók.

Debreczen, 1901. évi április hó 15-én.

Szinay Gyula

gazdasági elnök.

Kunz József és Társa

czégnél, kistemplom bazar

A legújabb

női ruhaszövetek,

selyem árú, mosó kelmék nagy választékban igen jutányos áron

szerezhetők be.

Maradékok és kiselejtezett ÁRUK

rendkívüli leszállított áron

adhatnak el.

Nestlé-féle gyermekliszt

legkitünőbb tápszer

kis gyermekeknek

Egy doboz 1 k.

80 fillér. Próba

doboz 1 k.

Nem szükséges

tejj hozzáadása.

Elválasztás eseten ezen régi

kij. robált, 30

év óta bevezetett

tápszer a legkitünőbb

szopos gyerekeknek.

Diarrhoe és hányás kizárva.

tartalmazza a legkitünőbb **Alpesi tejet**

Évi gyártmány 35 millió doboz, napontai tejszükséglet 132.000 liter.

Nestlé-féle condem tej ezukorral 1 doboz 1 kor.

Ugyanaz ezukor nélkül „Viking“ ujdonság 1 doboz 1 kor.

Központi szétküldés: **F. BERLYAK**

Bécs, I. Naglorgasse 1.

Elárúsítás minden gyógyszerárban és drogueriában.

Jencs-féle

Narancsvirág-Crème.

Tejjesen tartalmazza, és biztos szer

szelő, pattanások, májfoltok, bőrtka

(Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Meg

övíja a bőrt a meg

repedéstől; megszünteti az arcz

és kéz vörösségét. Rendesen használva, a

ránzos arczbort simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idézi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**

A hozzávaló **Narancsvirág Poudre** doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János“ gyógyszerárban

Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszerára

Budapest, VI., Váci-körút 17.

TURUL

cipőgyár

részvénytársaság

tisztelettel jelenti, hogy a

Mödlingi

cipőgyártól

átvett árukészletet a

DEBRECZEN

Piacz-utca 50. szám

megyeház mellett fennálló raktárában a

legolcsóbb

szabott áron

bocsátja eladásra.

Előnyösen ismert

kitünő gyártmányu

stiriai lódent

divat kelméket; fekete és kék

kelméket tartós minőségben, férfi

öltönyökre szállít

Kastner és Öhler czég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Szabadalmazott drótüveg

Legjobb és legmodernebb üvegezési anyag

felső világítások, oldalablakok, udvarok, gépműhelyek, pályaudvarok, raktárak, erkélyek, világos rekeszek és mindenféle oly zárt helyek részére, melyek világosságára súlyt fektetünk, továbbá jelző tábláknak stb. stb.

Előállítatik 2 1/2 □ mtr, nagyságig 4 mm-től 30 mm. vastagságban.

Előnyei: A lehető legnagyobb törési biztonság, eddig el nem ért ellenállási képesség, a legmagasabb fokig tűzbiztonság, kitünő átlátszóság, könnyű tisztítás és a vas szerelvények mellőzése, stb. stb.

Nagymennyiségben és a legjobb eredménnyel használják az állami és magánépítkezéseknél és igen sok vasutnál a bel és külföldön.

Védőhüvelyek drótüvegből

vizállást mutató üvegek részére, gőzgépeknél és mozdonyoknál

Átlátszó, kemény üvegöntvény, padló lemezek sima, vagy mintázott felülettel, fehér, vagy fél fehér színben, drótbetéttel, vagy anélkül.

Üveg-fedőcserepek és üvegtáblák.

félfehér és fehérszínben, drótbetéttel vagy anélkül különböző alakokban és nagyságban.

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie

vorm. Friedr. Siemens.

Neusattl bei Elbogen (Böhmen).

Gyárt még: Palackokat mindenféle alakban, üveg-elzárókat, üvegöntvényeket, sajtoltüvegeket: disz-üvegeket, üveghengereket és szabadalm. üvegetűket stb.

Szenássy, Hoffmann és Társa
 párisi és lyoni selyemgyári raktára
Budapest. IV., Bécsi-utca 4 sz.

Tiszta selyem, sima liberty, minden színben mtrje 90 kr. Lyoni foulard és nyomtatott pongis 67 krtól feljebb. Tiszta selyem nyomtatott liberty 1.10 krtól feljebb. Louise, popeline-solcil egész ruhákra minden színben. Louise-chiné, gaze-chiné és soyeuse-chiné a legújabb kivitelben blúzok és egész ruhákra.

Minták vidékre kívánatra pontosan küldetnek.

Dr. G. Schmidt
 fül- és fülgyógyász

Fülolaj

Csak a védjeggyel ellátott üvegekben győződjön meg az igazságról!

süketseget, fülfájást, fülzúgást, és nagyothallást meg elől megelőzheti.

Dr. Rothschnek V. Emil
 gyógyszerész az „Aranyegyszervuhoz” Debreczenben

Sok pénzt

kereshetnek (esetleg mellékeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állásu emberek

Bővebb értesítést ad „Reell 69” sz. alatt a hirdetési iroda **E. Kristoffik Innsbruck Heiligegeiststrasse 3.**

Tenyészállat árverés.

A munkácsi uradalmi főbérnökség teigazdaságának felosztása folytán ténen állományát

40 drb pinzgau (pirostarka.)
 35 „ etschtali (borzderes.)
 94 „ bonyhádi (vöröstarka.)

nyilvános árverés alá bocsátja.

Az árverés **május 7-én d. e. 12 órakor** veszi kezdetét a **sztrabicsói majorban.**

Vasuti állomás **Sztrabicsó Gorond.** hol a reggel 9 óra 44 perckor Munkács felől és 11 óra 50 p.-kor Bályu felől érkező vonatoknál fogatok állanak a t. érdeklődők rendelkezésére.

A major az állomástól 50 percz távolságra van.

A főbérnökség.

Javasolva : a légzési valamint az emésztési szervek hurutos betegségeinél, vészegénységénél stb. Nem javasolva, az aszkór betegségeinél.

Gleichenberg gyógyhely

Alkali muriatikus források : **Constantin** és **Emma** források, alkali, muriatikus vassavany források : **Jánoskut**, tiszta vassavany, **Klausen** forra. savó, sterilizált tejkura (száraz élelmezés) kegyr források, fenyő, belégzési gyógymód külön kabinetekben. Pneumatikus kamarák, édes ásványvíz, pezsgő caloricator fűrdők, fenyő és azeél fűrdők.

Nagy hidegvíz gyógyintézet, Terep-cura, enyhe, langyos, pormentes” szélesened levegő, erdős, dombos vidék.

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és kocsirendelések a **türdőigazgatóságnál Gleichenbergben.**

Fürdő idény Május 1-től szept. végéig !

FERNOLENDT

Cipőkenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete szint ad és a bőrt tartóssá teszi.

Alapított 1832. Mindenütt kapható

Gyári raktár :
Wien, I., Schulerstrasse Nr. 31.

MIÉRT van aany utánzat ? MERT a valódi Eisenstädter-féle

Linoleumpadló zománcz

a törv. bej. „vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartóssabb **puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.**

Bejegyzett **Az Eisenstädter-féle Liloneum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmulhatatlan.** Nagy elterjedtségével fogva különböző hasonhangzásu nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is **kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter féle „Linoleum padló-zománcot” a törv. bejegyzett „Vas lovag” védjeggyel.**

Eisenstädter Testvérek lack- és festék-gyára.

Kapható **Debreczenben** : Békés Emil, Csanak József, Felegyházi János, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp Utóda, Kontsek Géza, Czeglédy és Polgar, Party Ferencz, Rickl József Zelmós, Roth Antal, Sesztina Lajos, Komlóssy Lajos, Térei József és Tóth Kálmán cégekknél.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajaiban !

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, a rendszeres vérkeringést eredményezi, a megromlott és libás vöralkatreszt eltávolítja (a mi az egészség feltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és pl. étvágytalanságot, savanyu felbőgést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgyrcét, vértolulást, hámorhoitákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jonak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti, egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön bevált **házi-szer.** 1 üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt Postán 20 krral drágább.

1 frt 44 kr. előzetes beküldése mellett egy nagy üveg, 75 kr. beküldése ellenében egy kis üveg küldetik bérmentesen az orsz. m. állam bármely állomására.

Figyelemztetés ? Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai **Fragner B.** gyógyszer-tárából és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa balzsam** csomagolás minden részén az itt látható kerék védjegy **legyen**; a prágai **házi kenőcs** csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utánzatot talál és nekem bejelenti, jutalmat kap !
Ellismerő levelek esrel rendelkezésre állanak.

Raktárak Budapestben :
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában, **EGGER A.** gyógyszer-tárában.
 Főraktár a készítőnél **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállitonál, a fekete sas gyógyszer-tárában Prágában a Spornert-utca sarkán 203. sz.

Kiváló fájdalomcsillapító, anti-septikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer

Minden gyuladás, seb és kelős gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladása a, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedés-knél, továbbá körömgenyedés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknél, daganatoknál mirigydagánatoknál,holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált.

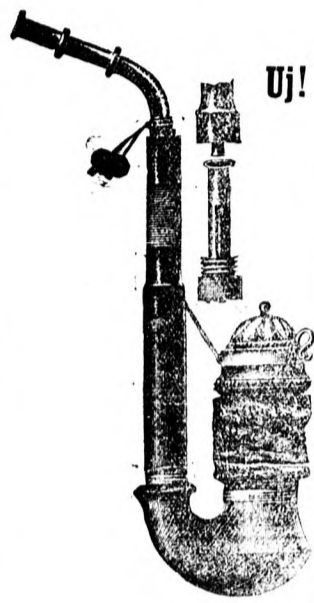
Prágai házikenőcs

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.

Dobozban 35 kr-ával, Postán 6 krral drágább.

1 frt 58 kr előzetes beküldése mellett 1/4 dohoz vagy 1 frt 68 kr. 1/2 dohoz, vagy 2 frt 30 kr. 3/4 dohoz, vagy 2 frt 48 kr. 1 dohoz bérmentesen az orsz. magy. állam bármely állomására.

Orvosi szaktekintélyek által elismert
és ajánlott legjobb
egészségi pipák.

No. 3032 1/2

Rövid egészségi pipa
No. 3032 1/2

Megyfa szár, aluminium
nedv tartóval, sima brü-
yére fából készült fejjel
nickel karikkával, nickel
kupakkal, körülbelül 26
cm. hosszú darabonként

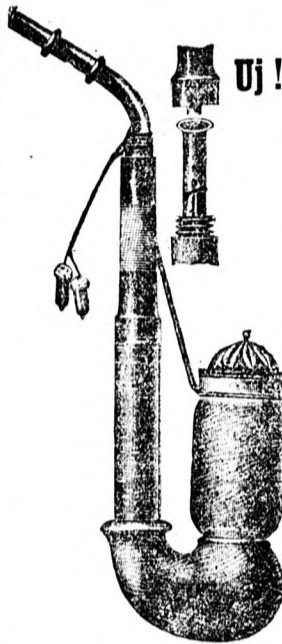
Korona 3.10
bérmentve.

Ujdonság
dohányzóknak!

Rövid egészségi pipa
No. 3033 1/2

Megyfa szár, aluminium
nedv tartóval, faragott
brüyére fa fejjel, nickel
felszereléssel, cca. 26
cm. hosszú

Korona 3.20
bérmentve.

No. 3033 1/2

Szétküldés az összeg utánvétele
vagy előleges beküldése mellett

Ha a fenti pipák nem tetszenének, kérünk másikat választani, több mint 2000 rajzzal díszített
DISZARJEGYZÉKEKBŐL, melyet kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Arjegyzékünk tartalmaz nagy választékban pipákat, szivarokat, zsebkéseket,
asztali késeket és villákat, borotvákat, gyümölcskéseket, Al-
paca és Britannia ezüst kanadákat, ollókat kertész ollókat és késeket, lóollókat hajnyíró gé-
peket, vasalókat, konyhamérleget, asztali evőeszköztartó, kávéőrleket, borsőrleket, husdaráló-
kat, káposzta gyalukat, evőeszköz és pénzkosár, dugóhúzó, konyhabárdokat, vágókéseket, gyü-
mölesszajtokat, függöny és kerékpár zárókat, lámpákat, forgópisztolyokat, vadászfegyvereket, szar-
vasoson nyelű késeket és töröket, evőgyémántokat, látesőveket, tábori látesőveket, szerszá-
mokat és szerszámm szekrényeket, Modell gégepeket, arany és ezüsttárukat, férfi és női óralán-
cokot, nyakkendő és melltűk, karekeket, órákat és szivarszopkákat, sétálpálcákat és ernyőket, bőr
árukat, fésűket, keférukat és még sok más ujdonságot.

RAUH TESTVÉREK Gräfrath bei Solingen
világhírű első rangu árnháza.

Diszarjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

Elismerő szelvény: Nem tetsző árukat
beeserelünk vagy a pénzt vissza fizetjük.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr.
Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Krafft-Ebing tanár, udv.
tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, dr.
Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Weinlechner
tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congresszus Róma 1894.
IV. Gyógyszerész és vegyészeti
congresszus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894.
Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896.
Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyerme-
kek és asszonyoknál szívesen vették. **Uvegekben** 1/2 liter á
K 2.40, 1 liter á K 4.40 árusítatik minden gyógyszerházban.

Serravallo gyógyszerház Triesztben.

Árlejtési hirdetmény.

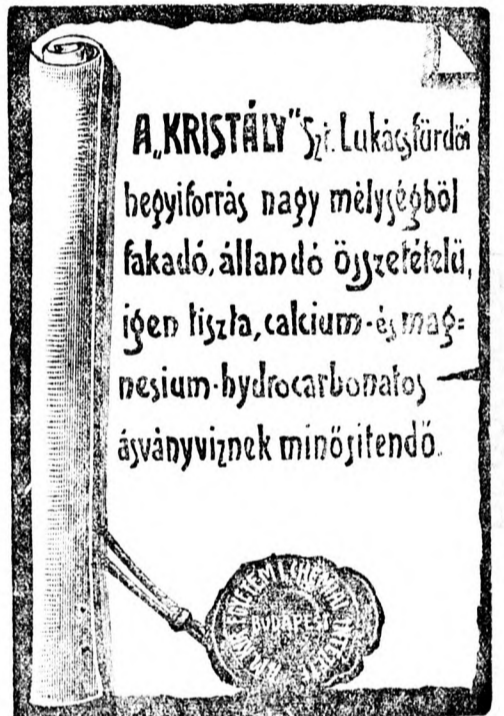
Az ispotályi torony tetőzetének
ujra építésére ezennel zárt ajánlati
pályázat nyitattik azzal, hogy a zárt
ajánlatok **1901. é. máj. 14-ének délutáni
5 órájáig** az ev. ref. egyház iktató hi-
vatalába adandók. Az előirányzott költ-
ség összege 9697 kor. 47 fillér, mely-
nek 5 %-a bínompénzül az egyház
pénztáránál teendő le vagy készpénz-
ben, vagy takarékpénztári betéti köny-
vön, vagy óvadékképes értékpapíron.

A tervrajz, költségvetés és építési
feltételek a ref. egyház irodájában a
hivatalos órák alatt megtekinthetők és
lemásolhatók.

A zárt ajánlatok 1901. május hó
15-én d. u. 4 órakor az ev. ref. egy-
ház gyűléstermében nyilvánosan fog-
nak felbontatni, az építetésre megha-
talmazott bizottság fentartja, hogy a
beérkező ajánlatok közül szabadon
választhasson.

Debreczen, 1901. ápr. 29.

A debr. ev. ref. egyház
építető bizottsága.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélyégből
fakadó, állandó özfetélű,
igen tisztá, calcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatoy
ásványviznek minősítendő.

„Több száz kiváló orvos által ajánlv.”
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és ven-
dégloben.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több
mint 30 év óta megbízható bedörzsölési alkalmat
máztatik készvénnyel, csúznál és meghüleséknél.
Irtós. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor
mindig figyelemmel legyünk a „Horgony”
védjegyre és a „Richter” czéggeljelzésre.
80 f., 1 k 40 f. és 2 k. árban úgyszólván
minden gyógyszerházban kapható. Főraktár:
Török József gyógyszerésznél Buda-
pesten.

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

A magy. kir. államvasutak

gépgyárának vezérigazgatója

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő-készleteit, szalmakaszalózóit,**MILLENNIUM**

legújabb szerkezetű

00000 fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, 00000továbbá : a szab. osztr.-magyar államvasutársaság részbeni mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lőerejű **gőzcséplő-készleteit**, Sack rendszerű, **aczelöntésű ekéfevel ellátott ekéit** és egyéb mezőgazdasági eszközöket.Képvisele : **MÁRKUS J. Debreczen.****Ajánlok**

valódi legfinomabb, enyhe

Kornyarévai alpesi sajtot

a kornyarévai magas hegyek közt felállított, az államtól segélyezett, sajt gyárából. 5 kilogramonként bérmentve minden postai állomásra 6 koronaért. Nagyobb vételnél aránylag olcsóbb. Ezen sajt enyhesség, jó íz és tartósság tekintetében felülmúlja a hírneves puha sajt fajokat és mint asztali sajt legmelegebben ajánlható.

Schwab Károly

Karánsebes.

S T O Ó S Z
elsőrangú klimatikus gyógyhely, hidegvízgyógyfürdő
(Abauj-Tornamegye)

fekszik 650 méterre a tenger színe fölött, fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klímája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvíze páratlan s tavaszi és őszi időjárása kellemes. Az egyszerű **hidegvíz gyógy mód, villanyozás, masszázs és tejgyógy mód Czifrusz Dezső dr.** egészségügyi tanácsos (ki télen San-Remóban gyakorló orvos) főfelügyelete alatt alkalmazhatók. A szobaárak igen mérsékelték. Az ellátás kitűnő és olcsó. — Az **elő és utóidény** alatt jelentékeny árleengedés.

Fürdőevad : május 15-től szeptember hó 15-ig.
Posta telefon helyben. Utolsó vasúti állomás **Meczenzét.** — Prospektust bérmentesen küld a fürdőigazgatóság.

MINDEN ÁRU-rendelmény **10** koronától feljebb**postán vagy vasúton bérmentve** küldetik meg.Verseny nélkül! **áruház.** Verseny nélkül!**D. LESSNER,** Bécs VI. Mariahilferstrasse 81-83.**Női-**

divatos gyapjukelmék métere 70 f. től 9 kor. ig

divatos selyemszövetek „ 136 „ 16 „
(minden fajban)

divatos mosókelmék minden minőségben métere 42 fl. től 3.90 k.-ig

divatos atlas-satinok „ 40 „ 150 „

Fehér, remek á-jour batistok métere 40 f.-ől 140 k.-ig.

divatos batistok remek mintázat métere 92 „ 1.90 „

Svájci batistok fehér himzett „ 1.20 „ 4.20 „

divatos zephyrek „ 48 „ 4.20 „
a legújabb minták**0000 Kivánatra 0000**

mintagyűjteményt küld ingyen és bérmentve a fenti cég gyapjukelmékből

selyemszövetekből és mosókelmékből

szükséges azonban a megrendelni kívánt kelme és a körülbelüli ár megnevezése.

Disz árjegyzék

ruhákról, confection cikkekéről, kalapokról, blousokról, jaket ról, övök, szoknyák kötények, fehérneműk szőnyegek, szövet és csipke függönyökről

kivánatra **ingyen és bérmentve.**

DEBRECZENBEN csak két nap. **Szombaton, május 11 és Vasárnap, május 12-én.**

BARNUM & BAILEY. A világ legnagyobb látványossága.

Óriási amerikai mulatóhely

50 év óta Amerika biztonságos

jelenleg a Continensen körutazást tesz.

67 óriási, saját külön e célra épített vasúti kocsi, mely 4 teljes vonatot képez. A teljes "Ensemble" 12 hatalmas sátor-pavilonban lesz kiállítva melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

Naponta két előadás: délután 2 és este 8 órakor. A megnyitás 1 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagyközönségnek alkalma legyen az élő csodaembereket, a három elefánt csoportját és a kettős állatseregletet megtekinteni.

70 grönvörű lónak egy „Managé”-ban való elővezetése. 400 kintüntetett lónak kiállítása. 3 csorda legkötönyebben idomított elefántok, 3 porondon egy időben való elővezetése Husz nemzetközi nemajátékos bohóc.

Egy igazi világiállítás modern látványokkal. Czirkusz. Hippodrom. Állatsereglet. Idomított állatok kiállítása.

100 férfi, asszony és ló.

Törpék, tetováltak, kardnyelők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes körszakállal, egy kutyafejű gyermek, kéznélküli emberek, jonglőrök, 1000 eredeti különös dolog és csodálatraméltó előadások. Egy majdnem vég nélküli sorozata a legújabb produkcióknak, merész, féltelmet megvető mutatványoknak, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyárok az ülések fekvése szerint.

Belépés ülőhelyre 1 kor. 20 fill. és 2 k. 50 f. zártzék 4 kor., fentartott hely 5 korona, páholszék 6 korona.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejáratnál kaphatók. 10 éven felüli gyermekek az összes helyeken kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet a felet fizetik, elővétel csak az 5 és 6 kor. helyre, az előadásnapián **Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében Fiacz utca 20** kaphatók.

Egy belépőjegy az összes hirdetett látványokhoz és egy ülőhelyre érvényes.

Előadás Nagyváradon május 10-én Nyiregyházaán május 10-án.

